

Kanadská

4/08
14. februára

mozaika

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Vláda predloží federálny rozpočet 26. februára

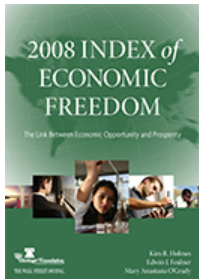
Kanadský minister financií Jim Flaherty v pondelok oznámil, že zákon o štátnom rozpočte vláda predloží 26. februára. Hlasovanie o štátnom rozpočte, ktoré bude nasledovať, je v Kanade spojené s hlasovaním o dôvere vláde. Schválenie rozpočtu minoritnej vlády konzervatívcov je teda závislé aspoň na jednej z troch opozičných strán (Liberálna strana, Québecký blok a Nová demokratická strana). Ministerstvo financií oznámilo, že súčasťou tohtoročného rozpočtu bude aj stratégia, ako znížiť dlh, spolu s konkrétnymi plánmi a cieľmi vlády. www.fin.gc.ca

Kanada prispieva Afrike

Ministerka pre medzinárodnú spoluprácu Beverly J. Oda minulý týždeň oznámila, že kanadská vláda venuje takmer 400 miliónov dolárov na humanitárne projekty v Afrike. Najväčšia časť je určená Africkej rozvojovej banke, asi štvrtina z celkového rozpočtu posluží Svetovému potravinovému programu (World Food Program). Podpora tak nadväzuje na kanadský príspevok Iniciatíve na záchranu milióna životov, čo je spoločný program UNICEF, Svetovej zdravotníckej organizácie, Svetovej banky, ďalších krajín a nadácie manželov Gatesovcov, cieľom ktorého je zlepšiť úroveň zdravotníckych služieb pre chudobné matky s deťmi v Afrike a v Ázii (pozri Mozaika 25/07). Kanada touto čiastkou už takmer zdvojnásobila svoju pomoc Afrike, čo je jej cieľom vo finančnom roku 2008-09. www.international.gc.ca

Kanada – 7. najslobodnejšia ekonomika

Podľa indexu ekonomickej slobody 2008, ktorý každý rok publikuje americký denník Wall Street Journal a washingtonský think-tank

Heritage Foundation, sa Kanada posunula oproti vlaňajšiemu roku o tri priečky vyššie a obsadila 7. miesto na rebríčku ekonomickej slobody. Už druhý rok tak patrí spolu s Hongkongom, Singapurom, Írskom, Austráliou, Spojenými štátmi, Novým Zélandom, Čile, Švajčiarskom a Veľkou Britániou do prvej desiatky z celkového počtu 162 krajín. Kanada vyniká predovšetkým v slobode podnikania, teda v otázke zakladania, fungovania či ukončovania chodu firiem

(napríklad založiť spoločnosť v Kanade trvá v priemere tri dni, svetový priemer je 43 dní) a v slobode obchodovania ako takého. Treťou najúspešnejšou kategóriou bola pre Kanadu ochrana vlastníckych práv. Slovensko skončilo na 35. mieste. www.heritage.org/index

Top 10: nádeje kanadskej hudobnej scény pre rok 2008

V 90. rokoch 20. storočia to bol Halifax, odkiaľ pochádzali úspešné kanadské kapely (Sloan, Thrush Hermit), o niekoľko rokov neskôr sa epicentrum hudby presunulo do Toronta (Broken Social Scene, Metric, Stars), nasledované Montrealom (Arcade Fire, Wolf Parade). Podľa verejnoprávneho rádia CBC, ktoré vybralo desať nádejných spevákov a skupín pre rok 2008, sa zdá, že v súčasnosti pochádzajú úspešní hudobníci zo všetkých kútov Kanady rovnomerne. Torontský Tokyo Police Club je indie rockové kvarteto, ktoré sa inšpiruje aj sci-fi tematikou. Na jar vychádza ich prvé album Elephant Shell. Plants & Animals pochádzajú z Montrealu a ich hudba vychádza z folku, rocku aj afrických rytmov. O necelé dva týždne bude v predaji ich album Parc Avenue, ktoré vás zaujme, ak máte radi napríklad piesne Simona a Garfunkela. Speváčku Jenn Grant z Halifaxu prirovnávajú k dnes už úspešnej kanadskej speváčke Feist. Štvrtú kapelu Thunderheist tvorí rodák z Montrealu

a Torontanka pôvodom z Nigérie. Ich repertoár pozostáva z elektronickej rockovej hudby kombinovanej s hip hopom. Ďalším je podľa niektorých „najlepší rapper Kanady“ Shad, ktorý pochádza z Kene a študuje vo Vancouveri. Born Ruffians je energické rockové trio z Toronta a ich debutového albumu Red Yellow and Blue, ktoré vyjde 4. marca, sa už nemôže dočkať množstvo fanúšikov. Siedmu formáciu sú

folkovi Woodpigeon z Calgary, u ktorých kritici oceňujú predovšetkým texty piesní, ktoré hodnotia ako výborné krátke poviedky. Crystal Castles z Toronta je elektronicke rockové duo s novátorským prístupom k hudbe a očakávaným debutovým albumom 18. marca. Veľa nádeji sa vkladá tiež do Paper Cranes z Victorie a montrealskej skupiny Land of Talk (pozri foto) s kritikmi ospevanou speváčkou Elizabeth Powell. www.cbc.ca

Kanadský jazykovedec Ernest Klein

10. februára sa uskutočnilo v Nových Zámkoch odhalenie pamätníka obetiam holokaustu v parku pomenovanom po kanadskom jazykovedcovi a etymológovi Ernestovi Kleinovi (1899-1983). Narodil sa v Sedmohradsku a v r. 1929-1944 pôsobil ako posledný hlavný rabin v Nových Zámkoch. Na Viedenskej univerzite obhájil v r. 1925 doktoráty v odboroch semitských a románskych jazykov a literatúry a exaktnej filozofie. V r. 1944 bol deportovaný najprv do Osvienčimu, potom do koncentračného tábora v Dachau, kde sa dožil oslobodenia. Po vojne emigroval do Francúzska a od roku 1952 sa usadil v Toronte kde pôsobil ako rabin synagógy Beth Yitshak. Vďaka svojej mimoriadnej fotografickej pamäti ovládal do 30 jazykov, z ktorých šestnástimi hovoril plynulo. Hlavným odborom jeho vedeckej práce bola etymológia anglického jazyka, publikoval dvojväzkový Porovnávací etymologický slovník anglického jazyka (1966-1967) a tiež prvý Etymologický slovník hebrejčiny (1987). V roku 1978 bol za svoju vedeckú prácu a prínos k svetovej lexikografii ocenený kanadskou vládou vyznamenaním Officer of the Order of Canada.

Akademické štipendiá

- Štipendium Marie-Thérèse Reverchon vo výške 30 000 dolárov ročne na roky 2008-2010 je určené doktorandom, ktorí majú záujem v priebehu dvoch rokov učiť a robiť výskum na katedre francúzskeho jazyka a literatúry na Université McGill. Ďalšie informácie podá Gillian Lane-Mercier na gillian.lane-mercier@mcgill.ca. <http://www.aieq.qc.ca/bulletins/2008/01/bourse.reverchon.pdf>
- University of Windsor ponúka ročné postdoktorandské štipendium na výskum histórie medzinárodných zdravotníckych systémov. Štipendium vo výške 46 000 dolárov je určené na obdobie od 1. júla 2008 do 30. júna 2009. Ďalšie informácie podá Steven Palmer na hih@uwindsor.ca. <http://www.uwindsor.ca/units/history/IHRU.nsf/inToc/9C6FE38543F0F562852573790067175E?OpenDocument>

KVÍZ O KANADE

Ktorá kanadská knižka a od akého autora/autorky je najpredávanejšou knihou od začiatku 20. storočia? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: V provincii Newfoundland a Labrador žije podľa sčítania ľudu z roku 2006 505 469 obyvateľov.